DISSERTATIO MEDICA,

INAUGURALIS,

DE

CATARRHO.

DISSERTATIO MEDICA, INAUGURALIS,

DE

CATARRHO.

QUAM,

ANNUENTE SUMMO NUMINE,

Ex Auctoritate Reverendi admodum Viri,

D. GULIELMI ROBERTSON, S.S.T.P.

ACADEMIÆ EDINBURGENÆ Praefecti;

NEC NON

Amplissimi SENATUS ACADEMICI consensu,

Et nobilissimae FACULTATIS MEDICÆ decreto,

PRO GRADU DOCTORIS,

SUMMISQUE IN MEDICINA HONORIBUS AC PRIVILEGIIS RITE ET LEGITIME CONSEQUENDIS;

Eruditorum examini subjicit

JOANNES BARROW,

ANGLUS.

Soc. Physic. Edinen. Soc. Honorar.

Et Soc. Chem. Soc.

Principiis obsta, sero medicina paratur,
Cum mala per longas invaluere moras.

OVID.

Ad diem 12. Septembris, hora locoque solitis.

EDINBURGI:

Apud BALFOUR et SMELLIE,

Academiae Typographos.

M,DCC,LXXXV.

Dr Shooter with Compts
from his fellow graduate
J Barrow

JOANNES BARROW,

Viro honestissimo,

JOANNI BARROW,

De GATEACRE, in comitatu LANCASTRIENSI,

ARMIGERO,

S. P. D.

Hanc solam forsitan, Pater optime, occasionem, quae mihi per totum vitae decursum sese unquam offeret, quam arctis amoris vinculis memet tibi obligaveris, et quam beneficiorum tuorum, quae tot sunt, quot non facile possunt recenseri, memor sim, testandi gratus et lubens arripio. Me, nimis mature, proh dolor! matre excellente et amantissima orbatum, teneris ab annis ad tempus praesens usque, amore vere paterno constanter foviisti, omnibus commodis providus consuluisti, et temet, omni in re, parentem solicitum et indulgentem gessisti. Non est, nec quidem unquam erit opis meae beneficia, quae in me conferenda curaveris ullo modo pensare. Nihil igitur aliud restat, quam ut ex animo sincero precer, ut omnia, quae a viro bono et sapiente debeant exoptari, tibi abunde contingant, ut diu non tantum vivas, sed vita spatium per annorum longissimum, et in mei et in sororis unicae amabilis solatium, ab omni parte felix beatusque fruaris. Vale.

EDINBURGI, 6to Idus Septembris,
Anno S. H. 1785, dabam.

DISSERTATIO MEDICA

INAUGURALIS,

DE

CATARRHO.

HIC morbus a Graeco vocabulo Καταῤῥέω, quod Graeci, qui primi medicinam diligenter excolere coeperunt, ſed ſtructuram et cranii infimi, et faucium ipſarum veram magna ex parte ignoraſſe videntur, eum ab humore a cerebro, in cavum narium fauciumque defluente pendere exiſtimaverunt, nomen ſibi deduxit. Romani quoque, veſtigiis Graecorum inſiſtentes, *deſtillatio* morbo nomen indiderunt, adeo ut hinc manifeſte appareat, cauſam morbi et naturam et hos et illos ex aequo latuiſſe. Idem nomen, licet haud dubie parum idoneum ſit, utpote quod ſedem morbi ne quidem obſcure deſignet,

apud hodiernos adhuc in usu est, qui tamen, ea est hujusce aetatis doctioris et cultioris gloria et honos, notionem morbi multo justiorem clarioremque habent.

DEFINITIO MORBI.

Sic autem sese habet *Sauvagesiana*, ‘ Collo vicinarum partium dolor a frigore suscepto, cum tussi, coryza,’ &c.; sic *Vogeliana*, ‘ Tussis frequens, acris, cum raucitate.’ Hae definitiones utraeque, hoc, pace auctorum illustrium, dicere liceat, mancae et imperfectae sunt, quod nullam pyrexiae, quae semper adest, nullam naturae ejus, quae variare consuevit, mentionem faciunt, quodque sedem morbi silentio ex toto fere praetereunt, vel saltem eandem admodum obscure commemorant. Quod vero illis deest, id optime supplet Cullenus, nosologorum accuratissimus, qui definitionem subsequentem in Synopsi sua Nosologica tradendam curavit: ‘ Pyrexia contagiosa; muci, ex glandulis membranae narium, faucium, vel bronchiorum, excretio aucta; saltem hujus excretionis molimina.’

HISTORIA.

HISTORIA.

A ſignis ſequentibus morbus incipere conſuevit; horroribus huc illuc vagantibus, ſenſu frigoris et caloris alterno, extremorum torpore, alvo adſtricta, deſiderio urinam, quae tamen parvis quantitatibus excernitur, reddendi frequenti, dolore capitis non acuto, ſed idem quaſi degravante. Non ſine aliqua difficultate per nares ſpiratur, et ſenſus plenitudinis, quaſi cavum earundem obturantis, ſubeſt. Oculi aegrius ſolito vertuntur, et minus facile quam olim devoratur, dum appetitus nondum proſternitur. Calor pungens et in naribus et in faucibus ſentitur, cui ſub initium magno ſenſus immodicae ſiccitatis adjungitur, et nihil omnino e naribus vel faucibus adhuc excernitur. Oculi praeter conſuetudinem pleni evadunt, et igitur nimis diſtenſi dolent. Spatio viginti quatuor horarum aut circiter finito, humor tenuis e naribus, et aliquando ex oculis, incipit profundi, aliqua ex parte acris, ut ſapor ejus, et hoc, quod partes in quas labitur erodit, clare perſpicueque demonſtrant. Febris noctem verſus ingraveſcit,

ingraveſcit, et ſomnus magnopere perturbatur; ſed noctem poſt mediam ſomnus obrepit non parum exoptatus, et, mane appetente, proclivitas ad ſudorem plerumque ſemet oſtendit.

Haec ſigna raro diu manent, antequam illis adjici ſolent plus minuſve raucitatis, rubor faucium inuſitatus, aſpredo dolorque tracheae levior, quae ſeſe in totam ejus longitudinem diffundunt, ſpiritus ſolito difficilior, qui ſenſui anguſtiae thoracis tribuitur, et tuſſi moleſta, quae ab aliqua irritatione circa glottidem percepta videtur proficiſci, ſtipatur. Tuſſis circa initium ſicca eſt, dolores thoracis, qui ita, quaſi faſcia arctior ei circumdaretur, conſtrictus eſſe videtur, potiſſimum ſub ſterno, movens. Signis modo comprehenſis nonnunquam accedunt dolores, rheumatiſmi proprios referentes, qui partes corporis diverſas, praeſertim collum caputque, tenent. Sub hoc tempus appetitus imminuitur, nonnihil ſitis oritur, et laſſitudo corporis univerſa ſentitur. Si ſanguis nunc detrahatur, eandem, quam in ſynocha, ſpeciem prae ſeſe fert, cruſta, inflammationis indice, magis minuſve tenace obtectus.

Cum

Cum ſigna ſupra poſita ſemet oſtenderunt, morbum jam conſtitiſſe, et brevi inclinatum iri teſtantur. Tuſſis gradatim excretione muci copioſa incipit ſtipari, qui prius tenuis eſt, deinde, ſpatio temporis exiguo interpoſito, craſſior evadit, et tuſſi minus frequente et laborioſa excreatur. Raucitas dolorque tracheae levior quoque decedunt, ſigna febrilia imminuuntur, tuſſis minus frequens ſputumque minus copioſum evadit, et morbus poſt tempus non ita longum ex toto ceſſare ſolet *.

Sic ſeſe plerumque habet hujuſce morbi decurſus, nec longus, uti auctor modo citatus ait, nec periculoſus. Caeterum nonnunquam eventus longe diverſus eſt. Namque, ſi aliquis hoc morbo conflictans, qui facilius ſolito ab aëre frigido detrimentum capere videatur, frigori rurſus objiciatur, morbus, qui regimini idoneo medicamentiſque in auxilium ejus promptis cedere videbatur, ſaepe repetit, graviorque, quam ante, evadit, ſpatium multo longius multoque plus periculi habens, quod aliis morbis fundamenta jacere poteſt.

Aliquantum

* Vide Cullen's firſt lines of the practice of phyſic.

Aliquantum cynanches tonſillaris catarrhum ſaepe comitatur; et, ſi hic frigore rurſus collecto intendatur, illa quoque, ob tuſſim quae eodem tempore ſubeſt, gravior et violentior evadit.

Hic morbus duas in ſpecies diviſus eſt, quarum una a frigore, altera a contagione ſpecifica proficiſcitur. Haec, in aliqua Europae regione epidemice graſſari primum incipiens, ſemet ſumma rapiditate in omnes reliquas brevi ſaepe diffudit, eadem fere ſigna conſtanter habens. Quinetiam fines Europae, ſibi nimis anguſtos eſſe quaſi exiſtimans oceanum Atlanticum longe lateque patentem tranſiit, Americamque invaſit, omnes illius continentis ſpatioſae partes, quibuſcum aliquid commercii nobis intercedit, inviſens, hoſpita perquam ingrata. Hoc ſaepe ante, hoc anno 1732 praecipite et 1733 incipiente, hoc aeſtate et autumno 1782, hoc multis aliis denique temporibus enumeratu longioribus fecit, in pleroſque graviſſime ſaeviens. Cum Edinburgi anno 1782 epidemice graſſaretur, hoc admodum fuit notabile, eos, quibus minus aetatis acceſſerat, magis quam alios, adverſus contagionem fuiſſe tutos. Conditio, uti accepi, ſcholae Regiae Edinenſis exemplum hujus luculentum praebebat. Pauci e claſ-

ſibus

ſibus junioribus, plurimi ex aetate provectioribus, in morbum inciderunt. Hoc explicatu minime facile. Si vero in memoriam revocetur, tuſſim convulſivam eodem tempore pueros juniores, ut ſolet, graviter exercuiſſe, cauſa forſitan non ex toto deeſſe videbitur, cur unum morbum ab altero, ſi revera unquam fuerint conjuncti, difficillime ſecerni potuiſſe ſuſpicemur.

Cum excitatur contagione catarrhus, eadem fere ſigna, quae ſupra recenſuimus, habet. A frigore collecto proficiſci ſaepe videtur. Ab horroribus violentioribus, quam cum a frigore ſolo oritur, incipit, et ſigna febrilia citius, et graviora quoque oſtendit. Igitur decurſum breviorem habet, qui paucis diebus plerumque finitur. Ut catarrhus frigore motus alios aliter ſolet afficere, ſic hic, ut hac in urbe fuit nuper animadverſum anno 1782, in aliis aegrotantibus ſigna febrilia, cum tuſſi fere nulla vel modica dedit, dum in aliis febri tuſſim moleſtiſſimam adjecit. Aliquando ſudore ſpontaneo ad finem perducitur, qui nonnullis in aegrotis eruptionem, miliariae propriam, generare fuit notatus. Signa vero hujuſce morbi febrilia tantum paucis diebus finiuntur; namque tuſſis aliaeque catarrhi notae ſaepe diutius manent, et non raro, cum de-

cedere

cedere videntur, frigore corpori rurſus admoto renovantur *.

DIAGNOSIS.

Tres tantum morbi ſunt, rubeola nempe, tuſſis convulſiva, et phthiſis pulmonalis incipiens, quos inter et catarrhum aliquid ſimilitudinis intercedere videtur.

1. *Rubeola.*—In paucos dies ſub initium ſigna hujus, et catarrhi ſemet invicem tantopere referunt, ut unus morbus ab altero difficillime poſſit ſecerni. Si vero rubeola totam viciniam infeſtet, longe lateque ſeſe diffundens, ſi aegrotus, de cujus morbo dubitetur, ea nunquam ante fuerit colluctatus, ſi ad aliquos ea laborantes prope acceſſerit, ſi ſternutatio frequenter invadat, ſi humor ex oculis largiter profundatur, ſi oculi admodum pleni et diſtenſi rubeſcant, ſi tuſſis ſicca et rauca ſit, ſi anxietas maxima ſit, rubeolam, non catarrhum, adeſſe conjicere licet; et hanc conjecturam plerumque firmabunt brevi erumpentes papulae exiguae, confertae, vix eminentes.

2. *Tuſſis*

* Vide Cullen's firſt lines, vol. 3. p. 97.

2. *Tuſſis convulſiva.*—Hanc, non catarrhum, ſubeſſe licet ſuſpicari, ſi epidemice graſſetur, ſi aegrotus ea nunquam ante fuerit tentatus, et ei non multum aetatis adhuc acceſſerit; ſi, ſub initium, quod ſaepe in tuſſi convulſiva, nunquam in catarrho, incidere ſolet, nulla ex parte febricitet; ſi inſpiratio poſt tuſſiendi paroxyſmum ſonora fieri et iterari incipiat. Si tuſſis, denique, ex intervallis bene longis redeat, et, poſt aliquantum temporis, ſpeciem convulſivae prae ſeſe ferre incipiat, de natura morbi non diutius ambigi poteſt.

3. *Phthiſis pulmonalis incipiens.*—Ab hac, quae tantam juventutis Britannicae, eamque pulcherrimam et ingenioſiſſimam partem, rapere conſuevit, catarrhum evidenter clareque diſtinguere poſſe in primis exoptandum eſt. Si hoc pro certo fieri poſſet, morbo venienti maturius occurreretur, et ad regionem calidiorem, cujus temperies conſtantior magiſque aequabilis eſt, tempeſtivius, in quo ſolo praeſidium efficaciſſimum eſſe videtur, confugeretur. Nihil enim parumve commodi ab hoc ſerius facto ſperandum.

Si tuſſis brevis, ſicca, et obſcura, ſi ita loqui liceat, recens, et non inveterata, ſit; ſi aeger ipſe eam frigori ne-

queat tribuere; ſi eidem ſint proclivitas ad phthiſin haereditaria aut congenita, habitus ſcrophuloſus, collum longius, prava pectoris conformatio, temperamentum ſanguineum, febris catarrhi propria concitatior, ſpiritus quolibet motu corporeo difficilior redditus, dolores thoracis moleſti; cauſa non deeſt, cur phthiſin jam incepiſſe ſuſpiceris. Diſcrimina vero ſola catarrhi phthiſeoſque incipientis, quibus fides debet haberi, a natura materiae, quae excernitur, et febris, quae adeſt, petenda. Mucum igitur innocuum a pure formidabili internoſcere et ſecernere conandum eſt. Hoc ſequentia, uti ſperamus, aliqua ex parte praeſtare valebunt.

1. *Color materiae.*—Mucus pellucidus eſt *, pus ſemper opacum. Si ille, quod nonnunquam incidit, opacus evadit, colorem ſibi album, flavum, vel ſubviridem aſſumit, quorum ultimus nunquam aeque in muco, ac in pure, inſignis.

2. *Spiſſitudo.*—Mucus magis viſcidus eſt magiſque cohaeret, quam pus, quod magis friabile eſſe dici poteſt. Si mucus in aquam conjicitur, non facile diffunditur, ſed maſſis

* Vide Cullen's firſt lines, § DCCCLVI.

maſſis rotundioribus, eandemque formam habentibus, conjunctus manet; ſed pus in eandem immiſſum, quanquam non prompte diffunditur, non manet adeo aequaliter conjunctum, et modica agitatione in fragmenta lacera diſcerpitur.

3. *Odor.*—Hippocrates, et in hoc plerique recentiorum eum ſecuti ſunt, factorem, quem materia in prunas inſputa emitteret, pro ſigno puris indubitato habuit. Nihil vero fiduciae in hoc collocandum eſt, quod et mucus et pus, et omnes denique humores animales, eidem examini ſubjecta, plus minuſve factoris praebere conſuerunt.

4. *Gravitas.*—Mucus pulmonum aquae ſuperficiei innatare, dum pus ſubſidere ſolet. Experimentum vero fallax. Namque pus, cui multum aëris admiſcetur, natare, et mucus, ut ventriculi urethraeve proprius, qui eodem deſtituitur, vel pulmoneus etiam, a quo fuit disjunctus, fundum petere poteſt, ut experimenta viri eruditi Doctoris Georgii Fordyce manifeſte demonſtrant *.

5. *Miſtura.*

* Vide diſſertat. inaug. Edinburgi, anno 1758 editam, et engraviv.

5. *Miſtura.*—Si aliquid flavum vel ſubviride excernatur, quod aliquanto materiae tranſlucidae, vel minus opacae minuſque coloratae, circumdatum eſſe videatur, materia coloratior pro pure plerumque haberi poteſt. Namque intellectu difficile eſt, quo modo pars muci pulmonum tantopere poſſit mutari, reliquo parum mutato, vel omnis mutationis experte.

6. *Quaedam ei, poſt excretionem, adjuncta.*—Juvenis ingenioſus, Carolus Darwin, qui, proh dolor! hac in urbe, ante pauculos annos, morte immatura praereptus eſt, exemplo forſitan Doctoris Fordyce ſupra commemorati excitatus, nonnulla experimenta et in mucum, cujus ſolius naturam indagaverat vir doctus modo poſitus, et in pus, inſtituenda curavit. Horum autem exitus ſic ſeſe habuit. Acidum vitriolicum et mucum et pus, ſed hoc facilius, diſſolvebat. Aqua muco hunc in modum diſſoluto adjuncta, mucus ſeparatus vel ſuperficiei innatavit, vel in flocculos diviſus in liquore ſuſpenſus fuit. Aqua, contra, puri ſimili modo ſoluto addita, pus ima petivit, vel agitatione diffuſum liquorem ex aequo turbidum exhibuit. Alkali fixum cauſticum, poſt aliquantum temporis, mucum ſemper, pus plerumque, diſſolvit. Aqua, ſolutionibus hujuſmodi admiſta, pus, non mucus, praecipitavit.

Si

Si haec experimenta ad ea decurrentes, nunquam fallere reperientur, quod per longum ſeculorum decurſum fruſtra fuit exoptatum, id tandem feliciter inventum. Mucus enim expectoratus catarrhum, qui ſanabilis, pus phthiſin pulmonalem, quae pleriſque in exemplis lethalis, adeſſe ſignificat.

Praeſagium vero certiſſimum et maxime indubium, judicio quorundam doctorum, qui de medicina optime merentur, a natura febris, quae ſubeſt, adhuc petendum. Hectica abſens aegrotum catarrho tantum, praeſens vero phthiſi, laborare demonſtrat. Haec febris autem ſigna ſequentia habet.

Speciem remittentis exhibet, et bis die intenditur, prius ſub meridiem, aliquando paulo citius ſeriuſve, et circa horam quintam pomeridianam leviter remittit; deinde brevi gravior rurſus evadit, gradatim, donec nox praeterierit media, augeſcens. Poſt horam vero ſecundam matutinam minuitur, et aegrotus, prout mane appetit, magis magiſque levatur. Dum febris ingraveſcit, nonnihil horroris invadit; aegrotus ſaltem aëra frigidulum acutiſſime ſentit et reformidat, calorem externum cupit, et ſenſum frigoris ſaepe conqueritur, dum cutis, ut thermometrum

mometrum demonſtrat, praeter naturam calet. Ex hiſce paroxyſmis, veſpertinus ſemper gravior.

SEMINIUM.

Quaecunque autem corpus debile et irritabile reddunt, ea homines ad catarrhum proclives efficiunt. Debilitas vero et irritabilitas, quae fundamenta huic morbo jaciunt, ſunt vel ingenitae vel acquiſitae. Hinc fit, ut habitu corporeo imbecilliores, et, ob labem haereditariam, vel conformationem thoracis pravam, ad phthiſin proniores in catarrhum incidere periclitentur. Eodem periculo minime vacant, quibus vires convulſerint, morbi diuturniores, inanitio nimia, jejunium longius, lucubrationes, vigilia protractior, venus immodica, potatio liberior, affectus animi ſedantes. Quinetiam homines, inter dormiendum, et vitam ſedentariam agentes, quibus ictus arteriarum, quantum et ad vires et ad celeritatem attinet, imminuuntur, frigus facillime colligunt. Quod vero Britannos huic morbo in primis opportunos reddere videtur, id eſt conclavia, in quibus plurimum temporis hyeme conſumunt, praeter modum calefacta. Non enim, in

morem

morem prudentiorum continentis Europae incolarum, veſtimentis calidioribus pellibuſque animalium villoſis, quae temperiem corporis aequalem conſervant, igiturque id nimio calore non relaxant, ſed modico fovent, frigus hyemale defendunt; ſed ſemet adverſus intemperiem coeli ligna, aut carbones ſuper foco largius reponendo, tutos efficere conantur. Hanc ob rationem, cum in publicum prodeunt, calore domorum nimio debilitati et irritabiles redditi, vim frigoris acutiſſime ſentiunt, et in ipſum morbum, quem arcere voluerant, proni ruunt. Quod rem ita ſeſe habere clare evidenterque teſtatur, eſt hoc, quod ii, qui in contrariam ſe a frigore defendendi rationem procedunt, modicos domi focos habent, multum ſub dio verſantur, ſemet omni tempeſtatis generi libere audacterque committere non dubitant, et etiam lavatione frigida utuntur, catarrho rariſſime laborant. Qui rus tenent, et in operibus neceſſario foris peragendis frequenter occupantur, ii noxas frigoris vix unquam conqueruntur, et in catarrhos incidere minime periclitantur. Exemplum viri generoſi probe novi, qui ſingulis annis in modum miſerandum catarrho vexatus, monitu medici prudentis, rationem vitae ex toto mutavit; non amplius ſe domi continuit, ſed ſine metu diebus frigidiſſimis foras prodiit, frigida quotidie lavatus eſt, et, ex eo tempore, morbo omnino

nino caruit. Idem quoque in pueris, qui balneo frigido a partu usque insueverunt, notari solet. Nihil igitur consuetudine veterum Italorum ad catarrhum defendendum melius accommodatur.

——— ' Natos ad flumina primum,
' Deferimus saevoque gelu duramus et undis.' VIRG.

CAUSÆ EXCITANTES.

Hae autem sunt frigus et contagio.

1. *Frigus.*—Hoc superficiei corporis admotum, eam plane constringit, spasmoque afficit, et quantitatem igitur materiae, quae e vasculis cutaneis constanter effunditur, imminuit, cursum ejus insolitum glandulas membranae narium, faucium, vel bronchiorum, mucosae versus faciens. Namque moris est virium naturae medicatricium, quae sanitati humanae invigilare videntur, alia secretione suppressa, detrimentum inde captum aliam adaugendo pensare conari; quod non semper, ut in hoc ipso exemplo videre est, sine periculo fit.

Antequam

Antequam vero effectum hujuſcemodi edere, vel morbum movere, frigus poteſt, certae ejus conditiones adſint oportet. 1. Certum thermometri Farenheiteani gradum adaequet neceſſe eſt. Calor autem corporis humani, ſanitate ſubſtante, gradui nonageſimo octavo ejuſdem thermometri reſpondet. Igitur omnia corpori ejus refrigerandi cauſa admota infra hunc gradum ſint oportet, alioquin nullum effectum edent. Experientia vero teſtatur, non tantum infra hunc eſſe, ſed etiam infra ſexageſimum ſecundum deſcendere oportere. Namque corpus humanum, cui vis caloris generandi inſita eſt, licet aër et alia eo multo frigidiora ei circumdentur, calorem proprium ad gradum nonageſimum octavum, ſupra comprehenſum, ſuſtinere poſſe reperitur. Immo tantum abſunt ea quae temperiem gradum ſexageſimum ſecundum exſuperantem habent, ut corpus frigidius efficiant, ut, contra, calorem ejus adaugeant. 2. Per ſpatium non breve admoveatur oportet. Si frigus etiam intenſius, per ſpatium temporis modicum tantum corpori applicatur, nullum morbum movebit; namque poteſtas caloris generandi, qua ſyſtema animale praeditum eſſe ſupra poſuimus, actione frigoris ceſſante, calorem partis affectae cito reſtituet. Quod hoc modo praeſtare videtur. Circuitus ſanguinis, in vivo corpore nunquam non pergens, humores

ſuperficiei refrigeratos in corporis interiora brevi devehit, et in locum eorum calidiores, a fontibus internis adductos, ſufficit, adeo ut calor amiſſus ſpatio admodum exiguo reparetur. Igitur frigus, niſi diu admoveatur, corpus humanum nulla noxa graviore afficiet; longum per tempus vero applicatum ei magnopere nocet, ut catarrhus violentus, dum frigidis, ut ſaxis, diu incaute inſidetur, ſaepe excitatus clare teſtatur. 3. Si humiditas ei adjungatur, in corpus multo potentius agit. Si humiditas ſyſtemati admota corpore ipſo aliquanto frigidior ſit, per calorem corporis in vaporem brevi converſa frigus, uti nullum philoſophum fugit, magnopere intendet. Hanc ob cauſam veſtimenta imbribus madefacta, vel induſia, &c. ſudore humectata, et, antequam exuuntur, exſiccari permiſſa, injuriam graviſſimam mortalibus ſaepe intulerunt. Omnes igitur, qui catarrhos effugere volent, humiditatem frigori adjunctam, quantum in ſeſe eſt, conſtanter evitent. 4. Frigori vix obſiſti poteſt, ſi per fluentum aëris applicetur. Mirum eſt, quantopere frigus corpus afficiat, hoc modo admotum. Dum ſub dio, aëre non ſub forma fluenti moto, quamdiu alicui libuerit, impune ambulari poteſt, impetum ejuſdem per aliquem locum longum et anguſtiorem violenter, ruentis nulla corporis firmitas, utcunque magna ſit, tolerare valet illaeſa, potiſſimum

mum ſi ſtatur, eoque vigor circuitus ſanguinei imminuitur. Hic validus et ſanguis ad vaſcula extrema, uſque propulſus noxis frigoris, ut omnes norunt, potenter occurrunt. Nemo ſynocha laborans, nemo mania violentiore exagitatus, a vi frigoris aliquid detrimenti capit. Nihil proclivibus ad catarrhum plus terroris incutere debet, quam aër per rimas oſtiorum, feneſtrarum, parietum irruens, qui morbum ſaepe inſperato movet. 5. Si calorem frigus ſubite excipiat, hoc actio ejus multum intenditur. Res aliter ſeſe habere nequit; namque corpus humanum calore relaxatum et irritabile redditum multo facilius, quam alio tempore, laedi conſuevit. Frigus ei ita affecto applicatum non tantum parti, cui admoveatur, ſpaſmum infert, ſed eundem in corpus univerſum ſaepe diffundit, in morem epiſpaſticorum, quae, licet uni tantum parti applicentur, effectus ſuos antiſpaſmodicos, et ſalutares, in febribus in partes ſyſtematis longiſſime diſtantes, edunt. Si nobiſcum attenti reputamus, quam mutabile et inconſtans ſit coelum Britannicum, quoties, etiam eodem die, potiſſimum menſibus vernis, frigus calore calorque frigore mutetur, quoties a frigore intenſiſſimo ad ſummum et fere intolerabilem calorem puncto temporis propemodum tranſeatur, non erit cur miremur, catarrhum incolas hujuſce inſulae tam graviter, tamque frequenter infeſtare.

Frigus

Frigus quoque veſpertinum, quod, apud plagas calidiores, calores meridianos graviſſimos excipit, ob rationem modo poſitam, cohortem morborum, qui multa mortalium millia rapere conſuerunt, aſſidue progignit.

2. *Contagio.* Haec haud dubie, ut in hiſtoria fuit notatum, morbum ſaepe movet. Ubi vero primum oriatur, quomodo in corpus agat, cur impetum humorum ad membranam narium, faucium, vel bronchiorum mucoſam potius, quam ad alias ſyſtematis partes, faciat, nos ex toto latet, et poſteros quoque latebit, niſi labor improbus caſuſve felix naturae contagionis, quae aciem mentis humanae hucuſque fugit, lumen, omnibus quidem votis exoptandum, offundet. Contagia quoque, quae alios excitent morbos, ex aequo ignoramus. Cur tuſſis convulſivae proprium ſyſtema pulmoneum, cur dyſentericum canalem alimentarium afficiat, nullo modo explicare valemus.

CAUSA PROXIMA.

Effectus autem manifeſtus et evidens ſeminii et cauſarum excitantium, quae ſupra fuſe depingenda curavimus,

eſt

eſt curſus humorum inuſitatus et morbidus, glandulas membranae narium, faucium, vel bronchiorum mucoſae verſus factus, qui haud dubie pro cauſa proxima habendus eſt. Huic adjungitur nonnihil inflammationis partium laborantium, ut ſanguis catarrho laborantibus detractus plane demonſtrat, qui eadem cruſta coriacea, quae in phlegmaſiis ſemet oſtendit, plerumque obtegitur.

EXPLICATIO SIGNORUM.

Praecipua tantum ex hiſce explicare conabimur, nec ea quidem, utpote quae magna obſcuritate minime involvantur, longae illuſtrationis indigent. Dolor capitis a curſu ſanguinis nimio idem verſus facto, et vaſa ſanguifera praeter conſuetudinem diſtendente et irritante, plane proficiſcitur. Ab eadem cauſa pendent lachrymae ex oculis ſine voluntate copioſe profuſae. Ab impetu ſanguinis, modo comprehenſo, qui membranam narium, faucium, vel bronchiorum, verſus fit, muci e glandulis harum partium excretio aucta oritur; namque omnes glandulae quantitate ſanguinis inſolita, ad ſe adducta ſtimulatae et irritatae, plus humoris ſibi proprii, quam ſanitate ſubſtante, ſecernunt,

nunt. Senſus anguſtiae narium a membrana earundem Schneideriana per inflammationem tumefacta, ſpiritus difficilis a tunica tracheae interna eandem per cauſam diſtenſa, iterque coanguſtante, tuſſis ab acrimonia muci, qui copioſius ſolito ſecretus acris ſemper evadit, membranam tenuiſſimam modo poſitam irritante, ortum deducit. Quinetiam ab acri muco, membranam Schneiderianam irritante, profluit ſternutatio. Senſum caloris et ſiccitatis narium fauciumque, ſub initium morbi, faciunt actio vaſorum adaucta et excretionis muci defectus; namque mucus, niſi poſt ſpatium temporis longius breviuſve, copioſe excerni non incipit.

PROGNOSIS.

Si nobiſcum reputamus, quot et una et altera catarrhi ſpecie corripiantur, et ex eo, ſine ullo incommodo, celeriter emergant, morbus pro parum periculoſo haberi poteſt. Si illi, qui hunc in morbum incidant, alioquin ſani, et non multum aetate provecti ſint, morbus plerumque levis eſt. Morbum decedere ſemper teſtantur, eruptiones naſi et labiorum, mucus narium et tracheae ſpiſſior, ſputum

tum non amplius difficile; ſudor univerſus, ſpontaneus; diarrhoea lenis. Exempla ab Hoffmanno celeberrimo memoriae produntur, ubi morbus per excretionem urinae adauctam fuit ſublatus; ſed multi medici, artis Apollineae peritiſſimi, ſe nulla hujuſmodi vidiſſe fatentur. Morbus plerumque non aliter, quam ſputo faciliore, et materia, quae excreatur, magis viſcida redditis finitur. Cum perſpiratio liberior morbum ad finem perducit, humiditas lenis potius, quam ſudor profuſus, oritur.

Quandocunque morbus anginae adjungitur, ſpiritumve difficilem reddit, ſemper timendus eſt exitus. Periculoſiſſimus vero finis eſt pulmonum inflammatio. Igitur morbus pro pneumonia habendus, et eodem modo curandus, ſi ſemet oſtendunt ſpaſmi et conſtrictionis pulmonibus illatae ſenſus, ſpiritus difficilis, calor adauctus, ictus arteriarum celeres et validi. Si ei, rebus ita ſe habentibus, non tempeſtive et efficaciter occurratur, ſuppuratione, vel tuberculis exiguis duriſque, quae phthiſi pulmonali futurae jaciunt fundamenta, finiri periclitatur. In proclivibus quoque ad phthiſin, haemoptyſin, et in iis, quibus tubercula ante fuerunt, horum ſuppurationem, et igitur ad extremum phthiſin pulmonalem, movere poteſt. Multis, prout aetate progrediuntur, potiſſimum cum ſenectutem

tem attigerunt, mucus pulmonum naturalis majore quantitate effundi consuevit, et igitur frequenter expectoretur necesse est. Si homines hujusmodi igitur catarrhus invadat, et cursum humorum ad pulmones adauctum, cum aliquanto inflammationis faciat, ne peripneumoniam notham, quae in exemplis hujusmodi plerumque funesta est, excitet, periculum minime deesse videtur. Namque, ut, in peripneumonia vera provectiore, pars massae sanguineae integra subito effusa aegrotum, vesiculas aëriferas comprimendo, spiritumque igitur intercludendo, momento nonnunquam occidit, sic, in hac, quantitas humoris serosi magna et inusitata e bronchiis, in cavum pulmoneum insperato excreta, senem miserandum eodem modo crudeli saepe consumit.

RATIO MEDENDI.

Curatio autem catarrhi, sive a frigore, sive a contagione proficiscatur, fere eadem est. Memoria vero tenendum est, remedia in exemplo posteriore, quam in priore, plerumque magis esse necessaria. Consilia medendi sunt quatuor.

1. Diathesin

1. Diatheſin phlogiſticam tollere.

2. Secretionem muci liberam reddere et promovere.

3. Acrimoniam muci corrigere, vel irritationem inde ortam removere.

4. Circuitum ſanguinis in omni parte aequabilem efficere, et, ut e ſuperficie corporis libere rurſus perſpiretur, agere.

Quantum ad *primum conſilium* attinet, ſi morbus levis ſit, et diatheſis phlogiſtica non evidenter dominetur, ad morbum depellendum plerumque ſufficiet, frigus vitare, cibo animali in aliquot dies abſtinere, vel forſitan cubare, et potionem aliquam mitem et diluentem, modice calefactam, frequenter adhibere, quo ſudor admodum lenis eliciatur, et denique, hiſce factis, ad uſum aëris externi gradatim tantum redire.

Si vero morbus ſit gravior et violentior, regimen antiphlogiſticum non tantum ſtricte adhibendum eſt, ſed remedia varia quoque neceſſaria evadunt.

1. *Sanguinis detractio.*—Haec in omni catarrho leviore minime adhibenda eſt, quod, uti experientia, dux optima et magiſtra medicorum, evidentiſſime docet, morbum potius producit, quam tollit. Hoc corpus relaxando praeſtare videtur, et omnia debilitantia eundem effectum edunt. Si vero ſigna pyrexiae concitatioris manifeſta ſubſint, ſi dolor in aliqua thoracis parte ſentiatur, ſi aliquid anginae ſpirituſque difficilis accedat, ad miſſionem ſanguinis momento confugiatur. Haec, pro gravitate ſignorum, et donec diatheſis phlogiſtica plane fuerit debellata, quod ſequelis morbi nimis ſaepe periculoſis efficaciſſime occurrit, reiteranda. Detractio ſanguinis ſatis copioſa, ut Hoffmannus multique alii viri clari teſtantur, non tantum diatheſin phlogiſticam tollit, ſed ſuperficiem corporis, quod hoc in morbo ſummi momenti eſt, vi ſua antiſpaſmodica longe lateque relaxat.

2. *Epiſpaſtica.*—Quandocunque affectus pulmonum inflammatorii non parvi eſſe videntur, ad epiſpaſtica decurrere convenit. Si morbus nares fauceſque tantum afficit, parum ſunt neceſſaria. Omnes etenim catarrhi leviores nullas omnino evacuationes requirunt; ſed cibo leviore, abſtinentia, exercitatione modica commodiſſime depelluntur. In aetate provectioribus, debilibus, et pueris, cavendum

dum eſt, ne abſtinentia ſit nimia. Vis vitae aliquando per hanc adeo fuit imminuta, ut nunquam poſtea reſtitui potuerit. Multi quidem exercitationem catarrho communi inimicam eſſe contendunt. Pace vero eorum liceat affirmare, catarrhum, quem febris levior tantum comitatur, itinere non tantum levari, ſed etiam ex toto tolli. Qui domo proficiſcuntur catarrho modico affecti, ſaepe intra biduum triduumve ſemet ad ſanitatem reductos eſſe mirantur. Aër enim et exercitatio multo melius, quam quaelibet alia remedia, et catarrhum et alios morbos febriles leviores curare reperiuntur. Exercitatio tamen ſemper citra defatigationem ſit, et, diatheſi phlogiſtica manifeſte dominante, nunquam adhibeatur, quoniam, rebus ita ſe habentibus, periculo non vacat. Diatheſi modo poſita non tantum vigente, ſed pulmonibus affectis, multum auxilii promittunt epiſpaſtica. Pulſus arteriarum minus frequentes reddunt, et vim plane antiſpaſmodicam habent, ut levamen, quod ante ullam evacuationem factam ſaepe adferunt, clare teſtatur. Rem ita ſeſe habere probant ſinapiſmi adhibiti, qui, licet nihil humoris evacuent, eundem effectum edunt. In ſenioribus plurimum ſolent prodeſſe, ſpiritum difficilem tollentia, tuſſimque levantia; quod, cum homines hujuſmodi ſummo periculo ſemper objiciantur, magni momenti eſt.

3. *Cathartica.*

3. *Cathartica.*—Raro hac in febre multum prosunt. Namque plerumque per perspirationem vel expectorationem, non saepe per diarrhoeam, morbum tollendum natura curat. Convenit tamen et in hoc, et in omni alio morbo febrili inflammationem habente, alvum, quo et febris ipsa et cursus ad partem laborantem factus imminuantur, perpetuo solutam tenere. Hoc optime praestabunt sales medii, cremor tartari, oleum ricini, et similia.

Dum notae inflammationis subsunt, non tantum remedia antiphlogistica supra comprehensa adhibere, sed etiam omnibus liquoribus spirituosis et fermentatis, potissimum e byne confectis, quoniam ad tussim augendam non parum conferunt, caute abstinere debet aegrotus. Minime audiendi sunt, qui, ut ad potationem liberiorem catarrhi sanandi causa confugiatur, suadent. Ubi quidem subsunt magna debilitas corporis et languor, febricula usum liquoris spirituosi immodicum subsequens sudorem universum movere, perspirationem reddere, et ita, paucis in exemplis, morbum depellere potest. Si vero haec ratio medendi, quod magnopere metuendum, non rite procedat, omnia signa ingravescent, et synochae affectusve pneumonici, potissimum in junioribus et plenioribus, excitari periclitabuntur.

rielitabuntur. Remedium igitur adeo anceps diligenter vitandum.

Quantum *conſilium alterum* ſpectat, ei accommodantur in primis,

Emetica.—Haec omnes glandulas faucium, laryngis, et bronchiorum inſigniter emulgent, et ita ſecretionem muci efficaciſſime promovent, quod inflammationem membranae omnium partium, quas modo memoravimus, tollere poteſt. Cum nullum ſputum eſt, cumque conſtrictio ſpaſmodica, ut ſub initium morbi plerumque incidere ſolet, thoracem occupavit, portiunculae tartari emetici ita datae, ut nauſeam tantum moveant, vel vomitio plena, ſed lenis, mota plurimum prodeſt; namque, ut aegrotus mucum libere copioſeque excernat, quo nihil ad morbum ſolvendum melius accommodatur, ſaepe facit. Quinetiam eadem medicamenta in ſenioribus et pinguioribus, ubi morbus diu manſit, et mucus, qui excreatur, copioſus, ſed viſcidus, eſt, plurimum levaminis adferre ſolent. Aliter quoque proſunt, curſum nempe humorum cutem verſus faciendo, quod in morbo, qui a perſpiratione ſuppreſſa magna ex parte oritur, plurimi quidem faciendum. Caeterum haec virtus eorum mox fuſius memorabitur.

Huic

Huic consilio quoque respondere existimata fuerunt, scillae, gummi ammoniacum, alkali volatile, et quaedam alia. Sed, judicio Culleni, nunquàm multum profuerunt. Scillae, si unquam utiles fuerunt, vomitionem potius, quam sputum, movendo juverunt.

Quae *tertio consilio* accommodantur, ea sunt,

1. *Opiata.*—Haec sensilitatem partium laborantium, quae hoc in morbo semper perquam irritabiles sunt, imminuunt, et tussim multas in horas sedant, quod, ut mucus spissescat, et magis, particulis ejus acribus et salinis per hocce spatium absorptis, blandus evadat, facit. Quinetiam hoc praestando partes, quas mucus acerrimus e naribus faucibusque destillans eroserat, sanescere sinunt, quod molestiam aegrotantium magnopere imminuit. Insuper, somnum gratissimum inducunt, et diaphoresin, quae in primis necessaria est, efficacissime promovent. Multi metuunt, ne sputum supprimant; sed nullum hujuscemodi effectum ab illis unquam oriri compertus sum. Spissius quidem, quod summo commodo est, reddunt.

2. *Demulcentia.*—Pars oleorum et syruporum, quae tussim levandi et acrimoniam muci obtundendi causa fuerunt

runt data, longe maxima nihil aliud, quam ventriculum perturbare, vires concoctrices imminuere et febrim intendere videtur. Iis igitur ſatius erit ex toto abſtinere. Reliquis praeſtant mucilagines. Et ex his ſolutio gummi Arabici ventriculo gratiſſima eſt, et tuſſim efficaciſſime ſedat. Mucilagines autem duplicem forſitan effectum edere poſſunt. Prius fauces ab acrimonia muci ſecreti defendunt, ita irritationem, unde tuſſis proficiſcatur, praecaventes; deinde ſanguinem ingrediuntur, et acrimoniam ibi obtundunt, ut in ſtranguria facere ſolent.

Quae *conſilio quarto* conveniunt, ea ſunt,

1. *Emetica.*—Ea non tantum muci excretionem, uti ſupra comprehenſum, promovent, ſed curſum humorum cutem verſus conſtanter faciunt. Hoc praeſtant, ſive iis portiunculis, quae naufeam tantum movent, data, ſive vomitionem plenam excitantia.

2. *Diaphoretica.*—His omnibus forſitan, diatheſi phlogiſtica ex toto ſaltemve magna ex parte ſublata, praeripit opium, quod diaphoreſin leniſſimam in tota corporis ſuperficie conſtanter fere movere conſuevit. Sudorificis vero irritantibus, quae aegrotos ad ea imprudenter decurrentes

rentes magis magisque debilitant, et ad morbos multos a debilitate pendentes proniores efficiunt, caute abstineatur. Vinum antimoniale per se datum, vel liquido laudano adjunctum, si modice sumatur, votis nostris optime saepe respondet. Actioni ejus, semet aliquot horas lecto mane continendo, favere potest aegrotus. In hoc vero minime perstetur, ne nimia progeneretur debilitas. Haustus quoque frigidae, postquam cubitum itum est, sudorem in multis lenem movet. Periculum ejus vero minime faciendum, si causa sit, cur affectum pulmonis inflammatorium subesse suspicemur. Cum extrema corporis hoc in morbo plerumque frigescant, ad pediluvium et semicupium potest decurri, quae impetum humorum artus inferiores versus facient, cutem relaxabunt, et diaphoresin igitur movebunt. Omni plenitudine manifeste sublata, ad pulverem Doverianum, cui parce dato adjuncta fuerunt diluentia calida, cum successu prospero confugerunt nonnulli.

Morbi autem hoc modo depulsi reditui optime occurrunt balneum frigidum, calor nimius diligenter vitatus, exercitatio sub dio constanter adhibita, potio frigida, cortex Peruvianus. Interim omnia curiose fugienda, quae corpus aut nimis debile, aut nimis plenum efficiunt.

FINIS.